

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium duklianských hrdinov, Komenského 16, Svidník
4. Názov projektu	Zvýšenie čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti na Gymnáziu duklianských hrdinov vo Svidníku
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V690
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	09. 05.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Jazyková učebňa
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Vlasta Volčková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://www.gdh.sk/kluby

11. Manažérské zhrnutie:

Kľúčové slová : čitateľská gramotnosť, porozumenie textu, čitateľské stratégie, zručnosti a schopnosti, postup 3 -2 - 1, metóda prezeraj – pýtaj sa – prečítaj – odpovedz – zopakuj, KWL, riadené čítanie, štruktúrované čítanie, e-learning

Krátka anotácia : Metódy a techniky na podporu porozumenia textu - výmena skúseností medzi pedagógmi. Identifikovanie spoločných problémov. Vypracovanie spoločných návrhov na podporu porozumenia textu v rámci jednotlivých predmetov.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Téma stretnutia : Podpora čitateľskej gramotnosti využitím e - learningu

Program stretnutia :

1. Otvorenie pedagogického klubu.
2. Všeobecné zásady rozvoja čitateľskej gramotnosti v e-learningu
3. Aplikácia na pedagogickú prax – výmena skúseností
4. Identifikovanie problémov
5. Záver.

1. Otvorenie pedagogického klubu

Zasadnutie pedagogického klubu otvorila Mgr. Natalija Kravčenko, ktorá privítala prítomných členov pedagogického klubu a oboznámila ich s programom dnešného stretnutia.

2. Všeobecné zásady rozvoja čitateľskej gramotnosti

V úvode stretnutia sme zhrnuli niektoré teoretické zásady rozvoja čitateľskej gramotnosti žiakov. Vo všeobecnosti sa čitateľská gramotnosť chápe ako schopnosť získať relevantné informácie z písaného textu, schopnosť porozumiť im, vedieť ich použiť a uvažovať o nich, je súčasťou bázovej a funkčnej gramotnosti, ktoré vytvárajú predpoklad na prácu s informáciami, ich hodnotenie a využitie v praxi. V rámci jednotlivých predmetov sme identifikovali viacero čitateľských stratégii, ktoré prostredníctvom aktívnej práce s textom podporujú rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov napriek rôznymi odbornými disciplínami. Ich spoločným menovateľom je **čítanie s porozumením, ktoré spolu s kritickým myšlením tvorí základ akademického čítania pre učenie sa.**

3. Aplikácia na pedagogickú prax – výmena skúseností

Predpokladáme, že vyučovanie rôznych stratégii čítania, napr. prostredníctvom modelovania, spoločného precvičovania alebo ich samostatnej aplikácie, zlepšuje nielen individuálnu čitateľskú gramotnosť žiakov, ale tiež rozvíja čitateľskú autonómiu, schopnosť samostatne pracovať s neznámym textom, správne mu porozumiť, identifikovať explicitné a implicitné významy, schopnosť text analyzovať a kriticky ho hodnotiť. V nadváznosti na naše predošlé odporúčania, si učitelia vymenili názory na preštudovaný text a uviedli rôzne príklady na rozvoj extenzívnych a intenzívnych čitateľských zručností, ktoré so žiakmi precvičujú formou samostatnej práce, práce vo dvojiciach alebo skupinách. Žiaci pracujú s ukázkami odborných a umeleckých textov, s ukázkami textov z čítaniek, zbierok a s pracovnými listami.

Osobitnú pozornosť venujeme osvojeniu si a precvičovaniu pojmového aparátu v rámci jednotlivých vedných disciplín formou pracovných listov, doplnňovačiek, hľadania a priradovania vysvetlení a pod. Následne sme podrobnejšie prediskutovali niektoré odporúčané čitateľské stratégie a metódy. INSERT – systém interaktívnych značiek pre efektívne čítanie, ktorými si žiaci značia nové, známe, neznáme informácie v teste. Pre lepšie osvojenie si samostatnej práce s textom, za účelom domácej

prípravy alebo samoštúdia žiakom odporúčame tiež jeho adaptáciu podľa vlastných potrieb. Porovnaj a rozlíš – žiaci hľadajú podobnosť alebo odlišnosť dvoch textov, napr. dejové línie v príbehu, osudy hlavných hrdinov, dve filozofické hľadiská a pod.

Ako vizuálny ekvivalent tejto metódy naši učitelia tiež odporúčajú používať Vennove diagramy pre ich názornosť. 3 – 2 – 1 – stratégia vyhľadávania troch dôležitých informácií, dvoch nových a jednej informácie, na ktorú žiak nenašiel odpoved'. KWL – žiaci si zapísu poznámky k téme pred čítaním (čo už vedia a čo by sa chceli dozvedieť), následne to, čo sa dozvedeli po čítaní. RAP – prečítaj odsek – sformuluj otázku – odpovedz vlastnými slovami. Uvedené metódy odporúčame pre ich univerzálnosť a možné využitie pri práci vo dvojiciach, skupinách i samoštúdiu. Ich pridanou hodnotou je tiež fakt, že bránia mechanickému memorovaniu sa učiva bez pochopenia jeho významu, sú vysoko aktivizujúce a zároveň motivujú žiakov k ďalšiemu štúdiu a práci s informáciami.

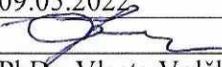
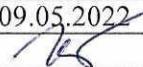
4. Identifikovanie problémov

Učitelia zhodne považujú za pretrvávajúci problém najmä nižšiu čitateľskú autonómiu žiakov, ktorá pramení z nízkeho záujmu o čítanie všeobecne, alebo tiež z nízkej schopnosti dlhodobo sústredene čítať s porozumením. Ako značne problematické sa nám javí chápanie náročnejších literárnych, filozofických a dobových textov, ktoré predstavujú námet na ďalšie stretnutia klubu v budúcnosti. Samostatnú kapitolu predstavuje problém tzv. povinnej literatúry, ktorá je pre mnohých žiakov nepopulárna, pričom odporúčané tituly si skutočne prečíta len malé percento žiakov, čím sa stráca jeho pôvodný zmysel. V závere diskusie prítomní učitelia tiež zdôraznili význam správneho kladenia analytických otázok na overenie pochopenia textu (napr. formulovať otázky kritické, objasňujúce, príčinné, vysvetľujúce a pod.), ktoré často odhalia slabé argumentačné schopnosti žiakov.

13. Závery a odporúčania:

V rámci vyučovania spoločenskovedných predmetov odporúčame nadalej pokračovať v implementácii osvedčených postupov, aktivizujúcich čitateľských stratégii a metód, ktoré podporia rozvoj čítania s porozumením.

Za trvalú a priebežnú úlohu sme si stanovili vytvoriť databázu vhodných textov a pracovných listov s cieľom lepšej modelácie a nácviku čitateľských stratégii a techník, ako aj priebežne identifikovať problémové oblasti. V oblasti rozvoja extenzívneho čítania a povinnej literatúry odporúčame hľadať atraktívnejšie formy práce s uměleckým textom, napr. inscenačné hry, dramatizované čítanie ukážok, dať žiakom možnosť pripraviť si prezentáciu o svojej oblúbenej knihe a pod.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Natalija Kravčenko
15.	Dátum	09.05.2022
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Vlasta Volčková
18.	Dátum	09.05.2022
19.	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu